Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji razširjeni senat)

z dne 25. septembra 2024*

„Energija – Notranji trg električne energije – Skupna metodologija regionalnega usklajevanja obratovalne sigurnosti – Zavrnitev predloga sistemskih operaterjev – Območje določanja zmogljivosti – Območje CORE – Združljivost z Uredbo (EU) 2019/942, Uredbo (EU) 2019/943 in Uredbo (EU) 2017/1485“

V zadevi T-483/21,

Polskie sieci elektroenergetyczne S.A. s sedežem v Konstancin-Jeziorni (Poljska), ki jo zastopajo S. Goldberg, solicitor, A. Galos in E. White, odvetnika,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Republike Poljske, ki jo zastopata B. Majczyna in M. Rzotkiewicz, agenta,

intervenientka,

proti

Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER), ki jo zastopajo P. Martinet, Z. Vujasinovic in E. Tremmel, agenti, skupaj s P. Goffinetom, M. Shehujem in L. Bersoujem, odvetniki,

tožena stranka,

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji razširjeni senat),

v sestavi F. Schalin, predsednik, P. Škvařilová-Pelzl, sodnica, I. Nõmm, sodnik, G. Steinfatt, sodnica, in D. Kukovec (poročevalec), sodnik,

sodna tajnica: I. Kurme, administratorka,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi obravnave z dne 14. junija 2023

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

1 Tožeča stranka, Polskie sieci elektroenergetyczne S.A., s tožbo na podlagi člena 263 PDEU predlaga razglasitev ničnosti odločbe odbora za pritožbe pri Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) z dne 28. maja 2021 (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), s katero je bila potrjena odločba ACER št. 33/2020 z dne 4. decembra 2020 o predlogu operaterjev prenosnega sistema električne energije (v nadaljevanju: OPS) območja določanja zmogljivosti, imenovanega „CORE“ (v nadaljevanju: območje CORE), ki vključuje Belgijo, Češko republiko, Nemčijo, Francijo, Hrvaško, Luksemburg, Madžarsko, Nizozemsko, Avstrijo, Poljsko, Romunijo, Slovenijo in Slovaško, v zvezi z metodologijo regionalnega usklajevanja obratovalne sigurnosti (v nadaljevanju: metodologija sigurnosti (ROSC)) in s katero je bila zavrnjena njena pritožba v zadevi A-007-2021 (konsolidirana).

Dejansko stanje

2 Tožeča stranka je OPS, odgovoren za upravljanje, vzdrževanje in razvoj elektroenergetskega omrežja na Poljskem. Ker gre za javno podjetje, je edini delničar tožeče stranke poljska državna blagajna, ki jo zastopa minister pooblaščenec, pristojen za strateško energetsko infrastrukturo.

3 ACER je 17. novembra 2016 sprejela odločbo št. 06/2016 o določitvi območij določanja zmogljivosti. V členu 1 in Prilogi I k tej odločbi so našteta ozemlja držav članic, vključenih v območje CORE.

4 V skladu s členom 5(1), členom 6(3)(b) in členom 76 Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL 2017, L 220, str. 1) OPS vsakega območja določanja zmogljivosti nacionalnim regulativnim organom (v nadaljevanju: NRO) najpozneje tri mesece po odobritvi metodologije za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja (v nadaljevanju: metodologija analize (CSAM)) iz člena 75(1) te uredbe v odobritev pošlje metodologijo sigurnosti (ROSC).

5 Ker je bila metodologija analize (CSAM) odobrena 19. junija 2019 z odločbo ACER št. 07/2019, so morali OPS predlog metodologije sigurnosti (ROSC) predložiti najpozneje 19. septembra 2019. Ker OPS tega predloga niso predložili v tem roku, so o svoji zamudi obvestili Evropsko komisijo, ta pa je privolila v podaljšanje roka do 21. decembra 2019.

6 OPS območja CORE so 19. decembra 2019 NRO predložili „skupno metodologijo OPS območja CORE za regionalno usklajevanje obratovalne sigurnosti, pripravljeno v skladu s členom 76 Uredbe 2017/1485“ (v nadaljevanju: predlog OPS). Zadnji NRO je predlog OPS prejel 31. januarja 2020.

7 Predlogu OPS je bil priložen obrazložitveni dokument.

8 V skladu s členom 6(7) Uredbe 2017/1485 so morali NRO doseči dogovor in odločiti o predlogu OPS v šestih mesecih od datuma, ko ga je prejel zadnji NRO. Če NRO ne bi mogli doseči dogovora v tem šestmesečnem roku, ali na njihovo skupno zahtevo, bi morala ACER na podlagi člena 6(8) te uredbe sprejeti odločbo o navedenem predlogu v šestih mesecih v skladu s členom 6(10) Uredbe (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL 2019, L 158, str. 22).

9 Predsednik foruma energetskih regulatorjev območja CORE je 5. junija 2020 v imenu vseh NRO tega območja ACER obvestil, da so se ti NRO dogovorili, da od agencije zahtevajo odločitev o predlogu OPS na podlagi člena 6(8) Uredbe 2017/1485. Tej zahtevi, poslani po elektronski pošti, je bil priložen neuradni dokument NRO območja CORE o predlogu OPS, v katerem so predstavili svoje stališče.

10 Po tej zahtevi je ACER ugotovila, da je pristojna za sprejetje posamezne odločitve o metodologiji sigurnosti (ROSC) za območje CORE v skladu s členom 6(10), drugi pododstavek, točka (b), Uredbe 2019/942.

11 Po dolgem obdobju sodelovanja, posvetovanj in razprav med ACER, vsemi NRO območja CORE in vsemi OPS tega območja v zvezi s predlogom OPS in spremembami, ki so bile v ta predlog vnesene na več sestankih in glasovanjih, je odbor regulatorjev ACER, ki ga sestavljajo predstavniki NRO, sprejel odločbo št. 33/2020. Priloga I k tej odločbi vsebuje metodologijo sigurnosti (ROSC) območja CORE v skladu s členom 76 Uredbe 2017/1845 (v nadaljevanju: izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC)).

12 Tožeča stranka je 4. februarja 2021 v skladu s členom 28 Uredbe 2019/942 pri odboru za pritožbe pri ACER vložila pritožbo zoper odločbo št. 33/2020. Drugi OPS območja CORE, in sicer družba TransnetBW GmbH, je prav tako vložila pritožbo zoper to odločbo. Odbor za pritožbe je 18. februarja 2021 konsolidiral obe pritožbi v eno zadevo s številko A-007-2021 (konsolidirana).

13 Odbor za pritožbe pri ACER je z izpodbijano odločbo z dne 28. maja 2021 potrdil odločbo št. 33/2020 in v celoti zavrnil pritožbi, vloženi zoper njo.

Predlogi strank

14 Tožeča stranka, ki jo podpira Republika Poljska, Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano odločbo razglasi za nično;

– ACER naloži plačilo stroškov.

15 ACER Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo v celoti zavrne;

– tožeči stranki in Republiki Poljski naloži plačilo stroškov.

Pravo

16 Tožeča stranka v podporo tožbi navaja šest tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se nanaša na napako pri uporabi prava, ki jo je storil odbor za pritožbe, ko je v bistvu ugotovil, da je ACER pristojna za razširitev področja uporabe in obsega regionalnega usklajevanja. Drugi tožbeni razlog se nanaša na nezadostno obrazložitev izpodbijane odločbe. Tretji tožbeni razlog se nanaša na napako pri uporabi prava, ki jo je storil odbor za pritožbe, ko je menil, da je izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL 2019, L 158, str. 4) in členom 40 Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019

o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL 2019, L 158, str. 125), in sicer kljub njenemu preširokemu področju uporabe. Četrti tožbeni razlog se nanaša na napako pri uporabi prava, ki jo je odbor za pritožbe storil, ko je odločil, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne vpliva na možnost OPS, da uporabijo model centralnega dispečiranja. Peti tožbeni razlog se nanaša na napako pri uporabi prava, ki jo je storil odbor za pritožbe, ko je ugotovil, da v izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC) nista bili opuščeni določitev poštenih pravil za izmenjavo električne energije med trgovalnimi območji ter vzpostavitev ustreznih spodbud za upravljanje prezasedenosti in učinkovitih naložb za popravne ukrepe, povezane z opremo. Šesti tožbeni razlog se nanaša na napako pri uporabi prava, ki jo je storil odbor za pritožbe, ko je ugotovil, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne ovira spoštovanja omejitev obratovalne sigurnosti, zlasti omejitev napetosti, in da je zato ta metodologija v skladu z upoštevnimi pravnimi določbami.

17 Splošno sodišče meni, da je primerno najprej skupaj obravnavati prvi in tretji tožbeni razlog, nato po v tem vrstnem redu četrti, peti, šesti in drugi tožbeni razlog.

Uvodne ugotovitve o postopku regionalne sigurnostne ocene obratovanja

18 V skladu s členom 3 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) regionalno usklajevanje obratovalne sigurnosti, ki ga ureja navedena metodologija, vključuje na eni strani regionalno sigurnostno analizo obratovanja in na drugi strani postopek regionalne sigurnostne ocene obratovanja (v nadaljevanju: postopek CROSA), za katero v skladu s členom 78(2)(a) Uredbe 2017/1485 skrbijo regionalni koordinacijski centri (v nadaljevanju: regionalni centri) in ki privede do usklajene priprave popravnih ukrepov v skladu s členom 76(1)(b) navedene uredbe.

19 Pred preučitvijo utemeljenosti tožbenih razlogov in trditev tožeče stranke je treba predstaviti delovanje postopka CROSA za boljše razumevanje konteksta, v katerega se umešča ta postopek, in s tem tehničnih razlogov, ki jih je navedla tožeča stranka.

20 Postopek CROSA je postopek, ki se izvede na eni strani en dan pred dobavo električne energije in na drugi strani vsaj trikrat na dan dobave v skladu s členom 3(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC).

21 Navedeni postopek se začne z lokalno oceno obratovalne sigurnosti, ki jo opravi vsak OPS v svojem omrežju v skladu s členom 13 in členom 14(1) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC).

22 Na podlagi navedene ocene vsak OPS oblikuje posamezni model omrežja, ki je v členu 2, točka 1, Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL 2015, L 197, str. 24) opredeljen med drugim kot „nabor podatkov, ki opisujejo značilnosti elektroenergetskega sistema (proizvodnjo, bremena in topologijo omrežja)“.

23 Kadar v posameznem modelu omrežja pretok na daljnovodu preseže največji pretok, to ustreza fizični prezasedenosti, ki pomeni kršitev sigurnosti. V takem položaju je treba pripraviti in aktivirati popravni ukrep, da se upoštevajo omejitve obratovalne sigurnosti.

24 Popravni ukrep je v členu 2, točka 13, Uredbe 2015/1222 opredeljen kot „vsak ukrep, ki ga uporabi sistemski operater prenosnega omrežja ali več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, da ročno ali avtomatsko vzdržuje obratovalno sigurnost“. Med drugim gre za ponovno dispečiranje, ki je

v členu 2, točka 26, Uredbe 2019/943 opredeljeno kot „ukrep, tudi omejitev uporabe dodeljenih prenosnih zmogljivosti, ki ga sproži eden ali več [OPS] ali operaterjev distribucijskih sistemov s spremembo proizvodnje, vzorca poteka ali obojega, da se doseže sprememba fizičnih pretokov v elektroenergetskem sistemu in sprostitev fizične prezasedenosti ali se na drug način zagotovi sigurnost sistema“, ali kompenzacijski posel, ki je v členu 2, točka 27, te uredbe opredeljen kot „izmenjava med območji, ki jo začnejo operaterji sistemov med dvema trgovalnima območjema za sprostitev fizične prezasedenosti“.

25 OPS lahko ob pripravi posameznega modela omrežja in ugotavljanju prezasedenosti že načrtuje aktiviranje popravnih ukrepov blizu realnega časa, da bi odpravil te kršitve obratovalne sigurnosti, v skladu s členom 14(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC). Ti ukrepi so lahko čezmejno pomembni ali ne.

26 Iz člena 9(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) je razvidno, da so čezmejno pomembni popravni ukrepi tisti ukrepi, s katerimi se lahko vsaj včasih odpravi prezasedenost na elementih iz člena 5(1)(a) in (b) te metodologije, in sicer vseh kritičnih elementih omrežja, upoštevanih pri določanju prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, kot izhajajo iz metodologije določanja zmogljivosti, in vseh drugih elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV. V skladu s členom 7(3)(d)(i) in (ii) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) lahko vsak OPS iz postopka CROSA vseeno enostransko izključi nekatere elemente omrežja. Poleg tega lahko v skladu s členom 5(1)(b) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) OPS soglasno iz postopka CROSA izključijo kateri koli element omrežja, razen kritičnih elementov omrežja.

27 V posameznem modelu omrežja mora OPS v skladu s členom 13(1) te metodologije navesti tudi razpoložljivost vseh čezmejno pomembnih popravnih ukrepov.

28 Nato se v skladu s členom 18 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) posamezni modeli omrežja zagotovijo regionalnim centrom, ti pa jih združijo v skupni model omrežja za vse ure dneva. Skupni model omrežja je v členu 2, točka 2, Uredbe 2015/1222 opredeljen med drugim kot „nabor podatkov iz celotne Unije, dogovorjen med različnimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, ki opisuje glavne značilnosti elektroenergetskega sistema (proizvodnjo, bremena in topologijo omrežja)“.

29 Tudi če vsak OPS zagotovi posamezni model omrežja brez prezasedenosti zaradi načrtovanih popravnih ukrepov, se lahko pretoki na elementih omrežja namreč spremenijo ob združitvi različnih modelov v skupni model omrežja in pojavijo se lahko nove prezasedenosti.

30 Zato je cilj postopka CROSA usklajevati, potrjevati in izvajati čezmejno pomembne popravne ukrepe v skladu s členom 3(2)(b) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC). Natančneje, algoritem v postopku CROSA, imenovan „optimizacija popravnih ukrepov“, za vsako uro v skupnem modelu omrežja opredeli optimalno kombinacijo vseh čezmejno pomembnih popravnih ukrepov, ki jih imajo OPS na voljo za odpravljanje vseh prezasedenosti, ugotovljenih na elementih omrežja s čezmejnim pomenom v skupnem modelu omrežja, in sicer brez ustvarjanja novih prezasedenosti, v skladu s členi 20, 23 in 24 ter členom 27(1) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC).

31 Ti popravni ukrepi bodo izvedeni v naslednjem dnevu, kar najbližje realnemu času, v skladu s členom 31(1) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC).

32 Ista logika se uporablja za tako imenovani postopek CROSA „znotraj dneva“, ki se izvede na dan dobave električne energije. Regionalni centri vsaj trikrat v dnevu pripravijo čezmejno pomembne popravne ukrepe, ki so usklajeni za potrebe OPS.

33 Vendar če OPS zazna novo kršitev obratovalne sigurnosti med dvema ponovitvama postopka CROSA ali po zadnji ponovitvi postopka CROSA, kadar izvaja lokalno oceno obratovalne sigurnosti, lahko navedeno kršitev odpravi s postopkom hitre aktivacije zunaj postopka CROSA v skladu s členom 33(2)(b) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC).

Prvi in tretji tožbeni razlog: pristojnost ACER in področje uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC)

34 Tožeča stranka, ki jo podpira Republika Poljska, v okviru prvega tožbenega razloga najprej trdi, da ACER ni bila pristojna za odstopanje od predloga OPS v zvezi s področjem uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) in za razširitev tega področja uporabe. Dalje, trdi, da pristojnosti ACER niso „natančno določene“ v skladu s sodno prakso Sodišča, ker je odbor za pritožbe v točki 484 izpodbijane odločbe poudaril, da so pristojnosti ACER omejene le z načeloma sorazmernosti in subsidiarnosti v smislu členov 4 in 5 PEU. Nazadnje, tožeča stranka navaja več primerov iz izpodbijane odločbe, ki naj bi dokazovali, da je odbor za pritožbe sprejel in celo pozdravil to, da je ACER odstopala od svojih pristojnosti, čeprav za to ni imela nobene pravne podlage.

35 Tožeča stranka, ki jo podpira Republika Poljska, v okviru tretjega tožbenega razloga trdi, da je odbor za pritožbe napačno uporabil pravo s tem, da je ugotovil, da se z izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC) ter zlasti opredelitvijo elementov omrežja in popravnih ukrepov v tej metodologiji upoštevata člen 35(5) Uredbe 2019/943 in člen 40(1)(d) Direktive 2019/944. Po navedbah tožeče stranke so v navedeni metodologiji skoraj vsi elementi njenega omrežja in vsi popravni ukrepi opredeljeni kot čezmejno pomembni, kar naj bi OPS odvzelo njihovo sposobnost za upravljanje pretokov električne energije na njihovih omrežjih in izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo, ter torej omejilo njihovo sposobnost za zagotavljanje obratovalne sigurnosti. Na tak način naj se z izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC) ne bi upoštevalo razlikovanje med kršitvami obratovalne sigurnosti, ki jih je „treba“ usklajeno obvladovati, in kršitvami, ki jih „ni treba“ usklajeno obvladovati, iz člena 21(1)(a) Uredbe 2017/1485, ter naj bi se kršil člen 76(2) navedene uredbe, iz katerega naj bi izhajalo to razlikovanje.

36 Tožeča stranka v repliki trdi tudi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ni združljiva s členom 16 metodologije analize (CSAM), ki določa, da morajo OPS pri pripravi metodologije sigurnosti (ROSC) določiti „pravila, ki opredeljujejo postopek priprave skupnega seznama čezmejno pomembnih popravnih ukrepov in določitve OPS, na katere vplivajo ti popravni ukrepi, v skladu s členom 15“ metodologije analize (CSAM). V izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC) pa naj bi ACER uvedla predpostavko čezmejnega pomena, ki naj bi jo OPS lahko ovrgli le soglasno.

37 ACER izpodbija trditve tožeče stranke in trditve Republike Poljske ter predlaga zavrnitev teh tožbenih razlogov.

38 V tem okviru ACER izpodbija dopustnost prvega in tretjega tožbenega razloga. Glede prvega tožbenega razloga ACER trdi, prvič, da ni dovolj jasen in natančen v smislu člena 76(d) Poslovnika Splošnega sodišča, zaradi česar v zvezi z njim ne more dati koristnega odgovora, in

drugič, da pomeni nov tožbeni razlog, ki ni bil naveden pred odborom za pritožbe. Tretji tožbeni razlog pa naj bi temeljil na eni strani na trditvah, ki so bile v enaki obliki že podane pred odborom za pritožbe, in na drugi strani na novi trditvi, temelječi na členu 21(1) Uredbe 2017/1485.

Dopustnost prvega in tretjega tožbenega razloga

39 V zvezi z nezadostno jasnostjo in natančnostjo prvega tožbenega razloga v smislu člena 76(d) Poslovnika je zlasti iz odgovora na tožbo ACER razvidno, da je ta razumela vse očitke, ki jih je v tej fazi navedla tožeča stranka, in da je nanje koristno odgovorila, s čimer je Splošnemu sodišču torej omogočila, da je opravilo nadzor, kar pomeni, da je treba to trditev o nedopustnosti zavrniti.

40 Kar zadeva novost tega tožbenega razloga, drži, da se zdi, da tožeča stranka pred odborom za pritožbe ni izrecno izpodbijala pristojnosti ACER za sprejetje odločbe, ki odstopa od predloga OPS v zvezi s področjem uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC), tako da bi bilo treba ta tožbeni razlog zavreči kot nedopusten. Kot je namreč razvidno iz člena 29 Uredbe 2019/942, se tožbe za razglasitev ničnosti odločitve, ki jo ACER izda na podlagi navedene uredbe, lahko vložijo pri Sodišču Evropske unije šele po izčrpanju postopka pred odborom za pritožbe iz člena 28 navedene uredbe, kar načeloma pomeni, da razlogov, ki niso bili predloženi pred tem odborom, ni mogoče prvič navesti pred Splošnim sodiščem ob vložitvi ničnostne tožbe. Ker se ta ničnostna tožba nanaša izključno na odločitev tega odbora za pritožbe, jo je treba preučiti glede na dejanski in pravni okvir sporov, kot sta bila predložena temu odboru za pritožbe (sodba z dne 16. marca 2022, MEKH in FGSZ/ACER, T-684/19 in T-704/19, EU:T:2022:138, točka 48). Iz razlogov, navedenih v nadaljevanju, ta prvi tožbeni razlog nikakor ni utemeljen in ga je zato treba zavrniti.

41 Kar zadeva trditve, navedene v podporo tretjemu tožbenemu razlogu, ki naj bi jih tožeča stranka v enaki obliki že navedla pred odborom za pritožbe, je treba ugotoviti, da lahko tožeča stranka pred Splošnim sodiščem izpodbija razlogovanje odbora za pritožbe v izpodbijani odločbi in še posebno lahko poskuša dokazati, da je bilo pri tem razlogovanju pravo napačno uporabljeno, pri čemer se, če meni, da je to potrebno, opira na očitke, ki jih je navedla že pred tem odborom, vendar jih je ta zavrnil. V nasprotnem primeru bi postopek pred Splošnim sodiščem delno izgubil svoj smisel. V obravnavanem primeru je odbor za pritožbe v točki 566 izpodbijane odločbe analizo področja uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) zaključil z ugotovitvijo, da je ta v skladu s členom 35(5) Uredbe 2019/943, členom 40(1)(d) Direktive 2019/944 in členom 21(1) Uredbe 2017/1485. Iz tega izhaja, da so trditve tožeče stranke, s katerimi izpodbija to ugotovitev, do katere je odbor za pritožbe prišel v izpodbijani odločbi, dopustne.

42 Glede domnevne novosti trditve, ki temelji na členu 21(1) Uredbe 2017/1485 in jo je tožeča stranka navedla v podporo tretjemu tožbenemu razlogu, je treba ugotoviti, da je odbor za pritožbe v točkah od 552 do 566 izpodbijane odločbe, ko je preučil pojem „čezmejno pomemben popravni ukrep“, svoje razlogovanje oprl med drugim na to določbo. Iz tega sledi, da v nasprotju s trditvami ACER te trditve ni mogoče opredeliti kot nove in da je posledično dopustna.

Utemeljenost prvega tožbenega razloga

43 V zvezi z utemeljenostjo prvega tožbenega razloga je treba navesti, da člen 6(10) Uredbe 2019/942 in člen 6(8) Uredbe 2017/1485 ACER pooblaščata, da v šestih mesecih odloči ali sprejme posamične odločitve o regulativnih vprašanjih ali problemih, ki vplivajo na čezmejno

trgovino ali čezmejno varnost sistema, ki spada v pristojnost NRO, kot je sprejetje izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC), če pristojni NRO niso dosegli dogovora v roku, ki jim je za to določen, ali če so pristojni NRO na ACER naslovili skupno zahtevo v tem smislu.

44 V obravnavanem primeru ni sporno, da so NRO območja CORE v elektronskem sporočilu z dne 5. junija 2020 prek predsednika foruma energetskih regulatorjev tega območja od ACER na podlagi člena 6(8) Uredbe 2017/1485 skupaj zahtevali, naj odloči o predlogu OPS.

45 Tako pristojnost ACER za odločanje ali sprejetje končne odločitve o izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC) v obravnavanem primeru temelji na okoliščini iz člena 6(10), drugi pododstavek, točka (b), Uredbe 2019/942 in člena 6(8) Uredbe 2017/1485, da so vsi NRO skupaj zahtevali, naj odloči o tej metodologiji.

46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Splošno sodišče ob upoštevanju med drugim besedila člena 6 Uredbe 2019/942, pa tudi konteksta in ciljev te ureditve, v točkah od 39 do 61 sodbe z dne 15. februarja 2023, Austrian Power Grid in drugi/ACER (T-606/20, EU:T:2023:64; v pritožbenem postopku), razsodilo, da ACER ne more biti vezana na stališče, ki so ga sprejeli pristojni NRO, ter da lahko ob upoštevanju lastnih pooblastil za odločanje, ki so ji bila podeljena, in da bi učinkovito izpolnjevala regulativne funkcije, spremeni predloge OPS pred njihovo odobritvijo. Člen 6(8) Uredbe 2017/1485, ki se umešča v isti kontekst kot Uredba 2019/942 in uresničuje podobne cilje kot ta uredba, je treba ob upoštevanju njegove ubeseditve razlagati enako, ker ACER pooblašča, da sama odloči o predlogih, ki ji jih predložijo NRO, kot se je v obravnavanem primeru zgodilo v zvezi z izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC).

47 Iz navedenega izhaja, da so pristojnosti ACER v zvezi s tem natančno urejene v členu 6(10) Uredbe 2019/942 in členu 6(8) Uredbe 2017/1485, zaradi česar je mogoče zavrniti očitek tožeče stranke, ki trdi nasprotno.

48 Iz navedenega izhaja tudi, da je bila v nasprotju s trditvami tožeče stranke ACER na podlagi člena 6(10) Uredbe 2019/942 in člena 6(8) Uredbe 2017/1485 pristojna za zavrnitev predloga OPS v zvezi s področjem uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) ter da je imela pravno podlago za to.

Utemeljenost tretjega tožbenega razloga

49 V zvezi z utemeljenostjo tretjega tožbenega razloga je treba ugotoviti, da je iz člena 35(5) Uredbe 2019/943 razvidno, da so OPS odgovorni za upravljanje pretokov električne energije ter zagotavljanje sigurnega, zanesljivega in učinkovitega elektroenergetskega sistema v skladu s členom 40(1)(d) Direktive (EU) 2019/944, medtem ko regionalni centri dopolnjujejo vlogo OPS z opravljanjem nalog regionalnega pomena, ki so jim dodeljene v skladu s členom 37 Uredbe 2019/943.

50 Člen 37(1)(b) Uredbe 2019/943 določa, da so regionalni centri odgovorni za izvajanje postopka CROSA v skladu z metodologijami, razvitimi v skladu z Uredbo 2017/1485. V okviru te pristojnosti v skladu s členom 42(2) Uredbe 2019/943 izdajo usklajene ukrepe za OPS, ki jih ti izvajajo, razen kadar bi to privedlo do kršenja omejitev obratovalne sigurnosti, ki jih opredeli vsak OPS.

51 Tožeča stranka pa meni, da člen 21(1)(a) Uredbe 2017/1485 omejuje usklajevanje regionalnih centrov le na obvladovanje kršitev obratovalne sigurnosti, ki jih „je treba“ usklajeno obvladovati, medtem ko izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) vključuje tudi kršitve, ki jih ne „bi bilo treba“ usklajeno obvladovati.

52 Najprej je treba ugotoviti, da za opredelitev kršitev obratovalne sigurnosti, ki jih je treba usklajeno obvladovati, člen 21(1) Uredbe 2017/1485 ne določa samostojno kršitev obratovalne sigurnosti, ki jih je treba usklajeno obvladovati, in tistih kršitev, ki jih ni treba usklajeno obvladovati, temveč v zvezi s tem napotuje na člen 76 Uredbe 2017/1485 in metodologijo sigurnosti (ROSC), sprejeto na podlagi navedenega člena. Sama tožeča stranka sicer trdi, da je upoštevno pravno merilo za opredelitev popravnih ukrepov, ki jih „je treba“ usklajeno upravljati, merilo iz člena 76(2) Uredbe 2017/1485.

53 Iz tega izhaja, da je treba za preučitev utemeljenosti tretjega tožbenega razloga najprej preveriti, ali izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) temelji na napačni razlagi člena 76(2) Uredbe 2017/1485, preden se nato preučita očitek v zvezi s kršitvijo pristojnosti OPS, ki izhajajo iz člena 35 Uredbe 2019/943 in člena 40 Direktive 2019/944, in nazadnje očitek, ki ga je tožeča stranka navedla v repliki in se nanaša na domnevno napačno uporabo člena 16 metodologije analize (CSAM).

– Napačna razlaga člena 76(2) Uredbe 2017/1485

54 Člen 76(2) Uredbe 2017/1485 določa, da OPS pri ugotavljanju, ali ima prezasedenost čezmejni pomen, upoštevajo prezasedenost, do katere bi prišlo ob odsotnosti izmenjave energije med regulacijskimi območji.

55 Med strankama ni sporno, da bi vsi elementi omrežja z napetostjo najmanj 220 kV lahko imeli čezmejni pomen. Nestrinjanje med strankama se nanaša le na vprašanje, katere konkretne prezasedenosti na takih elementih bi bilo treba upravljati usklajeno v okviru postopka CROSA v skladu s členom 76(2) Uredbe 2017/1485.

56 Odbor za pritožbe je v izpodbijani odločbi v zvezi s tem potrdil stališče ACER, v skladu s katerim je treba na podlagi člena 76(2) Uredbe 2017/1485 vse prezasedenosti na elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV, neodvisno od njihovega izvora, upravljati usklajeno v okviru postopka CROSA, kar vključuje tako prezasedenosti zaradi predvidenih čezmejnih izmenjav, in sicer dodeljenih pretokov, kot prezasedenosti zaradi nepredvidenih pretokov, in sicer zančnih pretokov in pretokov, ki izhajajo iz aktivacije popravnih ukrepov za sprostitev drugih prezasedenosti, ki jih povzročajo dodeljeni pretoki.

57 Tožeča stranka izpodbija to razlago, pri čemer trdi, da je treba v skladu z jezikovno razlago člena 76(2) Uredbe 2017/1485 usklajeno upravljati samo prezasedenosti, ki jih povzročajo predvidene čezmejne izmenjave, in sicer dodeljeni pretoki. Kadar torej ni predvidene čezmejne izmenjave, naj bi prezasedenost na omrežju, ki ga nadzira OPS, bolje upravljal ta operater, kot pa bi se upravljala v okviru postopka CROSA. Zato se po mnenju tožeče stranke vse prezasedenosti na istem elementu omrežja z napetostjo nad 220 kV ne bi smele vedno upravljati usklajeno.

58 V zvezi s tem je treba najprej določiti upoštevno pravno merilo za določitev metodologije sigurnosti (ROSC) in nato preveriti, ali je odbor za pritožbe to merilo pravilno uporabil v navedeni metodologiji.

59 Iz člena 76(2) Uredbe 2017/1485 izhaja, da „[p]ri ugotavljanju, ali ima prezasedenost čezmejni pomen, [OPS] upoštevajo prezasedenost, do katere bi prišlo ob odsotnosti izmenjave energije med regulacijskimi območji“.

60 Na jezikovni ravni ta določba ne ponuja nobenega elementa, s katerim bi bilo mogoče opredeliti popravne ukrepe, ki jih je treba usklajeno upravljati, ali natančno določiti področje uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC). Iz tega sledi, da jezikovne razlage, ki jo je podala tožeča stranka, ni mogoče uporabiti, ker navedene določbe ni mogoče razlagati neodvisno od zakonskega konteksta, v katerega je umeščena.

61 Na kontekstualni ravni je treba člen 76(2) Uredbe 2017/1485 razlagati z vidika navedenega člena v celoti in določb, na katere neposredno ali posredno napotuje, in sicer zlasti člena 76(1)(b)(iii) Uredbe 2017/1485 in člena 35 Uredbe 2015/1222, na katerega napotuje člen 76(1)(b) Uredbe 2017/1485.

62 Prvič, kar zadeva člen 76(1)(b) Uredbe 2017/1485, je treba navesti, da je iz besedila te določbe razvidno, da mora biti v metodologiji sigurnosti (ROSC) določena priprava usklajeno upravljanih popravnih ukrepov, vendar iz te določbe nikakor ni razvidno, da je za opredelitev področja uporabe navedene metodologije potrebno razlikovanje glede na izvor kršitev sigurnosti, kot so prezasedenosti, ki zahtevajo usklajene popravne ukrepe.

63 Poleg tega je treba ugotoviti, da besedilo člena 76(1)(b) Uredbe 2017/1485 v bistvu določa, da je usklajevanje priprave popravnih ukrepov utemeljeno „z upoštevanjem njihovega čezmejnega pomena“, kot je določen v skladu s členom 35 Uredbe 2015/1222, na eni strani in „ob upoštevanju zahtev iz členov od 20 do 23 [Uredbe 2017/1485]“ na drugi strani, kar potrjuje razlaga člena 76(1)(b) Uredbe 2017/1485, podana v točki 62 zgoraj.

64 V zvezi s tem je treba ugotoviti tudi, da člen 35(4) Uredbe 2015/1222 določa, da morajo biti ponovno dispečiranje in kompenzacijski posli s čezmejnim pomenom usklajeni. Ker člen 76(1)(b) Uredbe 2017/1485 določa usklajevanje priprave ne le ponovnega dispečiranja in kompenzacijskih poslov, temveč tudi drugih popravnih ukrepov brez stroškov, se to merilo čezmejnega pomena uporablja tudi za te popravne ukrepe zaradi izrecnega sklicevanja v tej določbi.

65 Poleg tega člen 35(2) Uredbe 2015/1222 določa, da lahko OPS vsakega območja učinkovito sprostijo fizično prezasedenost na svojem regulacijskem območju ne glede na to, ali so razlogi za to prezasedenost večinoma zunaj njihovega regulacijskega območja ali ne.

66 Nujnost usklajevanja popravnih ukrepov, če so čezmejno pomembni, izhaja tudi iz člena 16(1), tretji stavek, Uredbe 2019/943, ki določa, da „[OPS] pri sprejemanju operativnih ukrepov za zagotovitev, da njegov prenosni sistem ostane v normalnem obratovalnem stanju, upošteva učinek navedenih ukrepov na sosednja regulacijska območja in takšne ukrepe uskladi z drugimi prizadetimi [OPS], kot je določeno z Uredbo (EU) 2015/1222“.

67 Poleg tega je treba ugotoviti, da to razlago potrjuje tudi vsebina členov od 20 do 23 Uredbe 2017/1485, ki morajo biti v skladu s členom 76(1)(b) Uredbe 2017/1485 upoštevani v metodologiji sigurnosti (ROSC).

68 V zvezi s tem je zlasti iz člena 23(2) Uredbe 2017/1485 razvidno, da pristojni OPS pri pripravi in aktivaciji popravnega ukrepa, vključno s ponovnim dispečiranjem ali kompenzacijskimi posli v skladu s členoma 25 in 35 Uredbe 2015/1222, ob usklajevanju z zadevnimi OPS oceni vpliv takšnega popravnega ukrepa ali ukrepa na svoje regulacijsko območje in območje zunaj njega.

69 Iz navedene določbe je razvidno tudi, da se ta ocena vpliva popravnega ukrepa opravi najprej v skladu s členom 75(1) Uredbe 2017/1485, ki določa sprejetje metodologije analize (CSAM), nato s členom 76(1)(b) te uredbe, ki določa sprejetje metodologije sigurnosti (ROSC), in nazadnje s členom 78(1), (2) in (4) Uredbe 2017/1485, ki urejajo sodelovanje med OPS in regionalnimi centri.

70 Zato razlaga člena 35 Uredbe 2015/1222 v povezavi s členi od 20 do 23 Uredbe 2017/1485 razkriva, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke v metodologiji sigurnosti (ROSC) usklajevanje popravnih ukrepov ne sme biti določeno glede na izvor prezasedenosti, ki naj bi se s temi ukrepi sprostila, temveč glede na čezmejni pomen, ki ga lahko imajo ti ukrepi.

71 Drugič, kar zadeva člen 76(1)(b)(iii) Uredbe 2017/1485, ta določa, da se v metodologiji sigurnosti (ROSC) opredelijo najučinkovitejši in ekonomsko smotrni popravni ukrepi v primeru kršitev obratovalne sigurnosti, kot so omenjeni v členu 22 Uredbe 2017/1485, ki opisuje različne kategorije popravnih ukrepov.

72 Iz tega izhaja, da je eden od ciljev metodologije sigurnosti (ROSC) najti optimalne popravne ukrepe za celotno omrežje na vsakem območju določanja zmogljivosti. Zato je morala ACER pri določitvi področja uporabe navedene metodologije predvideti opredelitev popravnih ukrepov, ki bi se ob upoštevanju njihovega čezmejnega pomena lahko bolje usklajeno upravljali v okviru postopka CROSA.

73 Z vidika teh določb je treba ugotoviti, da pravno merilo iz člena 76(2) Uredbe 2017/1485 določa, da se opredelijo vsi elementi omrežja, na katerih je potrebno najprej usklajevanje popravnih ukrepov zaradi njihovega čezmejnega pomena, nato mora usklajevanje omogočiti konkretno sprostitev fizične prezasedenosti ne glede na izvor te prezasedenosti in nazadnje mora regionalno usklajevanje omogočiti, da se najde optimalna rešitev.

74 V tem kontekstu je treba člen 76(2) Uredbe 2017/1485 razlagati tako, da opredeljuje elemente omrežja, na katerih načeloma nastajajo „prezasedenosti, ki imajo čezmejni pomen“, ki jih je treba upravljati s popravnimi ukrepi, za katere je treba šteti, da so čezmejno pomembni.

75 Zato je treba preučiti, ali je v obravnavanem primeru odbor za pritožbe to merilo uporabil pravilno, ko je menil, da je treba vse aktivirane popravne ukrepe, s katerimi je vsaj včasih mogoče odpraviti kršitve tokovnih omejitev na elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV, upravljati usklajeno v okviru metodologije sigurnosti (ROSC).

76 V zvezi s tem je treba opozoriti, da določitev elementov omrežja s čezmejnim pomenom napotuje na opredelitev v metodologiji analize (CSAM), sprejeti na podlagi člena 75 Uredbe 2017/1485. Člen 76(1), drugi stavek, Uredbe 2017/1485 namreč določa, da mora metodologija sigurnosti (ROSC) upoštevati metodologijo analize (CSAM), ki določa nekatere elemente za sprejetje metodologije sigurnosti (ROSC).

77 Člen 15(1) metodologije analize (CSAM) pa določa, da so vsi kritični elementi omrežja in vsi elementi omrežja z napetostjo nad ravnjo, ki so jo določili OPS, opredeljeni kot elementi omrežja s čezmejnim pomenom, razen elementov omrežja, za katere se OPS soglasno dogovorijo, da nimajo čezmejnega pomena.

78 Na podlagi te določbe so OPS na strani 8 obrazložitvenega dokumenta k metodologiji (ROSC) (glej točko 7 zgoraj) menili, da so najbolj upoštevni elementi omrežja za postopek CROSA elementi omrežja z napetostjo 220 kV in 380 kV, „ker se ti elementi uporabljajo za spodbujanje izmenjav energije med trgovalnimi območji v evropskem energetskem sistemu“. OPS nasprotno niso menili, da bo treba vse popravne ukrepe, aktivirane na teh elementih, upravljati usklajeno v okviru postopka CROSA.

79 ACER pa je pri opredelitvi popravnih ukrepov, ki jih je treba usklajeno upravljati, menila – kot je razvidno iz uvodne izjave 12 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) – da zaradi zelo zazankanega povezanega omrežja območja CORE na splošno ni mogoče opredeliti elementa omrežja, na katerega bi vplivali le popravni ukrepi, ki v ničemer ne vplivajo na druge elemente omrežja s čezmejnim pomenom, tako da je treba vse popravne ukrepe, s katerimi je vsaj včasih mogoče sprostiti prezasedenost na elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV, šteti za čezmejno pomembne, posledično pa je treba popravne ukrepe, aktivirane na teh elementih, usklajevati v okviru postopka CROSA.

80 Tožeča stranka je na obravnavi pojasnila, da nasprotuje pravzaprav temu, da bi se s postopkom CROSA usklajevali popravni ukrepi, katerih fizični vpliv na navedene elemente omrežja ima „vplivni faktor“, to je odstopanje pretoka na elementu omrežja s čezmejnim pomenom z nepredvidenim dogodkom, ki je posledica uporabe popravnega ukrepa, normaliziranega s trajno dovoljeno prenosno obremenitvijo na povezanem elementu omrežja s čezmejnim pomenom („a flow deviation on a XNEC resulting from the application of a remedial action, normalised by the permanent admissible loading (PAL) on the associated XNE“), ki je nižji od 5 %. Vendar je ACER, ne da bi bilo to prerekano, pojasnila, da zaradi zelo zazankanega povezanega omrežja območja CORE ni mogoče *ex ante* ugotoviti, ali bi popravni ukrep presegel navedeni prag ali ne, ker je njegov konkretni učinek v danem trenutku odvisen od drugih popravnih ukrepov, aktiviranih v omrežju, in pretokov na elementih omrežja.

81 Torej je odbor za pritožbe, ki se je oprl na to tehnično presojo, najprej ob upoštevanju veljavnega pravnega merila pravilno menil, da je treba vse popravne ukrepe, s katerimi je mogoče vsaj včasih sprostiti prezasedenost na elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV, usklajevati v okviru postopka CROSA. Dalje, pravilno je potrdil stališče ACER, da mora biti v metodologiji sigurnosti (ROSC) določeno, da se s postopkom CROSA usklajujejo popravni ukrepi, potrebni za sprostitev fizične prezasedenosti, neodvisno od njenega izvora, na vseh elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV. Nazadnje, odbor za pritožbe je, ne da bi storil očitno napako pri presoji, potrdil, da je optimalno rešitev za celotno povezano omrežje območja CORE mogoče najti le med vsemi popravnimi ukrepi, aktiviranimi na elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV.

82 Zato je odbor za pritožbe, ne da bi napačno uporabil pravo ali storil očitno napako pri presoji, ugotovil, da je treba vse prezasedenosti na elementih omrežja z napetostjo najmanj 220 kV upravljati usklajeno v okviru postopka CROSA v skladu z metodologijo sigurnosti (ROSC).

83 Zato je treba zavrniti očitek tožeče stranke v zvezi s kršitvijo člena 76(2) Uredbe 2017/1485.

– Kršitev pristojnosti OPS, ki izhajajo iz člena 35 Uredbe 2019/943 in člena 40 Direktive 2019/944

84 Kar zadeva trditev tožeče stranke, da opredelitev elementov omrežja in popravnih ukrepov, povzeta v izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC), ne upošteva člena 35(5) Uredbe 2019/943 in člena 40(1)(d) Direktive 2019/944, je treba opozoriti, da je iz analize v točkah od 52 do 82 zgoraj razvidno, da je ACER pravilno uporabila upoštevno pravno merilo in na področje uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) ni vključila popravnih ukrepov, ki jih „ni treba“ usklajeno upravljati v okviru postopka CROSA.

85 Iz tega izhaja, da so v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, in kot je odbor za pritožbe pravilno ugotovil v izpodbijani odločbi, v opredelitvi področja uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) upoštevane pristojnosti OPS na področju obratovalne sigurnosti njihovih omrežij, kot so določene v členu 35(5) Uredbe 2019/943 in členu 40(1)(d) Direktive 2019/944.

86 Poleg tega je treba, prvič, ugotoviti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke vsi elementi omrežja in vsi popravni ukrepi, ki jih ima na voljo, niso samodejno vključeni v izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC). Na eni strani v skladu s členom 5(1)(b) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) vanjo niso bili vključeni elementi omrežja z napetostjo pod 220 kV. Poleg tega lahko OPS še vedno enostransko ali soglasno s področja uporabe navedene metodologije izključijo nekatere elemente omrežja, kot so našteti v členu 7(3)(d)(i), (ii) in (iii) te metodologije. Na drugi strani izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) v skladu s svojim členom 8(2) ne vključuje nekaterih kategorij popravnih ukrepov iz člena 22 Uredbe 2017/1485. Poleg tega lahko OPS v skladu s členom 9(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) soglasno izključijo nekatere popravne ukrepe, ki niso čezmejno pomembni.

87 Navesti je še treba, da tožeča stranka ni predložila nobenega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti, da nima več na voljo nobenega popravnega ukrepa za zagotovitev obratovalne sigurnosti svojega omrežja.

88 Drugič, ugotoviti je treba, da OPS ostajajo edini odgovorni za aktivacijo čezmejno pomembnih popravnih ukrepov, da zagotovijo obratovalno sigurnost svojih omrežij.

89 Če bi priporočeni popravni ukrep lahko povzročil kršitev obratovalne sigurnosti omrežja enega od OPS, bi ta namreč lahko zavrnil navedeni ukrep v fazi usklajevanja ob vsaki ponovitvi postopka CROSA v skladu s členom 27 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) in členom 42(2) Uredbe 2019/943.

90 Podobno lahko zadevni OPS, kadar pride do kršitve obratovalne sigurnosti, ki ni bila predvidena v postopku CROSA, uporabi hitri postopek, da brez posredovanja regionalnega centra in ob tesni uskladitvi z OPS, na katere bi ukrep vplival, aktivira čezmejno pomemben popravni ukrep za zagotovitev obratovalne sigurnosti svojega omrežja, v skladu s členom 33 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC). Zato ni razloga za domnevo, da regionalno usklajevanje pomeni tveganje za obratovalno sigurnost.

91 Iz navedenega izhaja, da je treba zavrniti očitek tožeče stranke, v skladu s katerim ne more zagotoviti obratovalne sigurnosti svojega omrežja in zato izvajati pristojnosti, ki so ji priznane s členom 35 Uredbe 2019/943 in členom 40 Direktive 2019/944.

92 Iz istih razlogov je treba zavrniti očitek Republike Poljske, v skladu s katerim tožeča stranka ne more zagotoviti energetske varnosti navedene države članice, ker izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) omejuje seznam popravnih ukrepov, ki jih imajo na voljo OPS, in ker je tožeča stranka ostala brez pomembnih orodij za izvajanje svojih pristojnosti, kar je v nasprotju z načelom solidarnosti, kot ga je Sodišče razložilo v sodbi z dne 15. julija 2021, Nemčija/Poljska (C-848/19 P, EU:C:2021:598).

93 Zato je treba zavrniti očitek tožeče stranke v zvezi s kršitvijo člena 35(5) Uredbe 2019/943 in člena 40(1)(d) Direktive 2019/944.

– Napačna uporaba člena 16 metodologije analize (CSAM)

94 Tožeča stranka trdi tudi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ni združljiva s členom 16 metodologije analize (CSAM).

95 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da mora biti v skladu s členom 76(1) Uredbe 2017/1485 metodologija sigurnosti (ROSC) dejansko skladna z metodologijo analize (CSAM), sprejeto na podlagi člena 75 Uredbe 2017/1485.

96 V skladu z uvodno izjavo 3 metodologije analize (CSAM) ta med drugim vsebuje določbe za določitev popravnih ukrepov, ki morajo biti usklajeni med OPS, in za omogočanje učinkovitega regionalnega usklajevanja popravnih ukrepov v skladu z regionalno metodologijo, ki jo bodo OPS sprejeli na podlagi člena 76(1)(b) Uredbe 2017/1485.

97 Poleg tega člen 15(3) metodologije analize (CSAM) določa, da bi morali OPS v metodologiji sigurnosti (ROSC) sprejeti postopkovna pravila za določitev čezmejnega pomena popravnega ukrepa, ki bi moral temeljiti na kvalitativnem ali kvantitativnem pristopu, ki sta opisana v členu 15, od (4) do (6), metodologije analize (CSAM).

98 OPS so v svojem predlogu predvideli take postopke za oceno čezmejnega pomena svojih potencialnih popravnih ukrepov, ki bi jo OPS za vsak posamezen popravni ukrep pripravili soglasno. NRO območja CORE so se v neuradnem dokumentu poleg tega dogovorili o kvalitativnem in kvantitativnem pristopu, vendar so tudi priznali, da so potrebna dodatna pojasnila, saj predlog OPS ni povsem dokončan ali dovolj podroben.

99 ACER je nato na podlagi tehnične presoje, predstavljene v uvodnih izjavah 12 in 13 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC), menila, da bi bilo treba za vsak popravni ukrep, s katerim je vsaj včasih mogoče odpraviti kršitve tokovnih omejitev na elementu omrežja z napetostjo najmanj 220 kV, in sicer elementu omrežja s čezmejnim pomenom, šteti, da je tudi sam čezmejno pomemben, razen če bi OPS odločili drugače. Nasprotno pa je ACER spremenila kvalitativni in kvantitativni pristop, da bi ju uporabila za ugotovitev, na katere OPS vpliva aktivacija čezmejno pomembnega popravnega ukrepa, zlasti pri hitrem postopku aktivacije.

100 Vendar je treba ugotoviti, da člen 16 metodologije analize (CSAM) določa postopek priprave metodologije sigurnosti (ROSC), s katerim se od OPS območja CORE zahteva, da skupaj pripravijo predlog metodologije sigurnosti (ROSC), ki vključuje pravila za opredelitev čezmejnega pomena popravnih ukrepov in OPS, na katere ti popravni ukrepi na splošno vplivajo.

101 Tako odboru za pritožbe ni mogoče očitati, da ni zagotovil spoštovanja te določbe, ker postopek iz izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) določa merila za pripravo OPS seznama elementov omrežja s čezmejnim pomenom in opredelitev čezmejnega pomena potencialnega popravnega ukrepa ter ker poleg tega določa tudi posebna pravila v zvezi z izključitvijo elementov omrežja in popravnih ukrepov, ki nimajo čezmejnega vpliva.

102 Posledično je treba zavrniti očitek tožeče stranke, ki se nanaša na nezdružljivost področja uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) s členom 16 metodologije analize (CSAM).

103 Iz navedenega izhaja, da tožeči stranki ni uspelo dokazati, da je odbor za pritožbe s tem, da v izpodbijani odločbi ni ugotovil kršitve člena 35(5) Uredbe 2019/943 in člena 40(1)(d) Direktive 2019/944, napačno uporabil pravo ali storil očitno napako pri presoji. Zato je treba prvi in tretji tožbeni razlog zavrniti.

Četrti tožbeni razlog: kršitev določb, ki zagotavljajo možnost uporabe modela centralnega dispečiranja za upravljanje notranjih prezasedenosti ali izvajanje nalog izravnave

104 Tožeča stranka ob podpori Republike Poljske v okviru četrtega tožbenega razloga trdi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) vpliva na možnost OPS, da uporabijo model centralnega dispečiranja in zlasti integrirani postopek voznih redov, vsebovan v tem modelu, ker kakor hitro je aktiviran čezmejno pomemben popravni ukrep, ne morejo več dostopati do zadevnih proizvodnih virov in sami spremeniti proizvodnih vrednosti. Po mnenju tožeče stranke pa je integrirani postopek voznih redov, ki se izvaja v okviru centralnega dispečiranja, stalen postopek, ki se začne pred postopkom CROSA in se redno podaljšuje v realnem času, ker se pogosto podaljša več kot 50-krat na dan, medtem ko v okviru postopka CROSA pride do le ene ponovitve za dan vnaprej in treh ponovitev znotraj dneva. S tem, da je odbor za pritožbe zavrnil priznanje take kršitve, je po mnenju tožeče stranke napačno uporabil pravo ter napačno razlagal člen 4(2)(e) Uredbe 2017/1485 in člen 12(1) Uredbe 2019/943.

105 Tožeča stranka v bistvu trdi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) zaradi širokega področja uporabe ovira uporabo modela centralnega dispečiranja, ker ji ne omogoča, da bi na Poljskem sama upravljala prezasedenosti na eni strani in izravnave na drugi strani, tako da ne more zagotavljati obratovalne sigurnosti svojega omrežja. V zvezi s tem tožeča stranka pojasnjuje, da v okviru modela centralnega dispečiranja izvaja naloge izravnave skupaj z upravljanjem prezasedenosti v integriranem postopku, medtem ko se v okviru modela samodispečiranja postopka izvajata ločeno.

106 ACER izpodbija trditve tožeče stranke in trditve Republike Poljske ter predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

107 V tem okviru ACER izpodbija dopustnost četrtega tožbenega razloga z obrazložitvijo, da temelji na trditvah, ki so bile v enaki obliki že podane pred odborom za pritožbe.

108 Uvodoma je treba v zvezi z dopustnostjo četrtega tožbenega razloga opozoriti, da tožeča stranka lahko pred Splošnim sodiščem izpodbija razlogovanje, ki mu je odbor za pritožbe sledil v izpodbijani odločbi, pri čemer se, če meni, da je to potrebno, opira na očitke, ki jih je navedla že pred tem odborom (glej točko 41 zgoraj). V obravnavanem primeru je odbor za pritožbe v točki 600 izpodbijane odločbe menil, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne vpliva na možnost OPS, da uporabijo mehanizem modela centralnega dispečiranja. Podobno je iz točke 609 izpodbijane odločbe razvidno, da je ta odbor med drugim ugotovil, da omejitve, ki

izhajajo iz postopka CROSA, ne vplivajo na odgovornosti OPS, ki izhajajo iz člena 4(2)(e) Uredbe 2017/1485, pri čemer se je oprl na razlogovanje v točkah od 583 do 608 navedene odločbe. Iz tega izhaja, da so očitki tožeče stranke, s katerimi izpodbija te preudarke, na katere se je odbor za pritožbe oprl v izpodbijani odločbi, dopustni.

109 V zvezi z utemeljenostjo četrtega tožbenega razloga je treba pojasniti, da v skladu s členom 4(2)(e) Uredbe 2017/1485 pristojni organi „spoštujejo odgovornost zadevnega [OPS], da se zagotovi sigurnost sistema, tudi v skladu z zahtevami nacionalne zakonodaje“. Kar zadeva člen 12(1) Uredbe 2019/943, se ta nanaša na odgovornost OPS v zvezi z dispečiranjem naprav za proizvodnjo električne energije in prilagajanjem odjema, ker določa, da morata biti navedeno dispečiranje in prilagajanje nediskriminatorna, pregledna in imeti – razen če odstavki od 2 do 6 navedenega člena določajo drugače – tržno osnovo.

110 Ta odgovornost OPS se lahko izvaja z uporabo modela centralnega dispečiranja, ki je v členu 2, točka 18, Uredbe Komisije (EU) 2017/2195 z dne 23. novembra 2017 o določitvi smernic za izravnavo električne energije (UL 2017, L 312, str. 6) opredeljen kot „model voznih redov in dispečiranja, pri katerem vozne rede proizvodnje in vozne rede odjema ter dispečiranje objektov za proizvodnjo električne energije in odjemnih objektov, v zvezi z objekti, ki jih je mogoče dispečirati, določi OPS v okviru integriranega postopka voznih redov“.

111 Najprej je treba navesti, da niti člen 4(2)(e) Uredbe 2017/1485 niti člen 12(1) Uredbe 2019/943 ne pomenita, da metodologija sigurnosti (ROSC), sprejeta na podlagi člena 76(1)(b) Uredbe 2017/1485, ne vpliva na dejavnosti OPS, kar vključuje uporabo modela centralnega dispečiranja iz navedenih določb. Vendar razlaga te določbe ne more povzročiti, da se obide izrecna odgovornost OPS, da zagotavljajo obratovalno sigurnost svojih omrežij, kot je določena med drugim v členu 4(2)(e) Uredbe 2017/1485.

112 Zato je treba preučiti, ali izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC), kot trdi tožeča stranka, tej odvzema možnost uporabe modela centralnega dispečiranja za upravljanje notranjih prezasedenosti in izvajanje nalog izravnave, s čimer torej spodkopava njeno odgovornost za zagotavljanje varnosti njenega omrežja.

Kršitev določb, ki zagotavljajo možnost uporabe modela centralnega dispečiranja za upravljanje prezasedenosti v posameznem modelu omrežja

113 Na prvem mestu, kar zadeva upravljanje notranjih prezasedenosti, tožeča stranka v bistvu trdi, da manj pogoste ponovitve postopka CROSA pomenijo oviro za pogostejše ponovitve integriranega postopka voznih redov v smislu člena 2, točka 19, Uredbe 2017/2195, ker po ponovitvi postopka CROSA za dan vnaprej ni mogoča nobena nova sprememba voznih redov proizvodnje in voznih redov odjema, v skladu s členom 14(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC).

114 V zvezi s tem je treba takoj zavrniti očitek tožeče stranke, v skladu s katerim, prvič, obstaja samo ena ponovitev postopka CROSA za dan vnaprej, in drugič, se čezmejno pomembni popravni ukrepi lahko uporabijo le pred postopkom CROSA za dan vnaprej, medtem ko se integrirani postopek voznih redov po navedbah tožeče stranke izvede več kot 50-krat na dan.

115 V skladu s členom 31(1) metodologije sigurnosti (ROSC) se namreč čezmejno pomembni popravni ukrepi aktivirajo blizu realnega časa in ne pred časovnim obdobjem postopka CROSA za dan vnaprej, ki se začne ob 18. uri dneva pred dnevom dobave.

116 Na drugem mestu, kar zadeva očitek tožeče stranke, v skladu s katerim se stanje omrežja lahko zelo hitro spremeni, kar naj bi bilo mogoče učinkovito rešiti z integriranim postopkom voznih redov, je treba ugotoviti, da postopek CROSA določa zadostna jamstva za zagotavljanje, da OPS spoštujejo svojo obveznost zagotavljanja obratovalne sigurnosti svojih omrežij.

117 Prvič, člen 27(2)(a) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) tako določa, da če aktivacija čezmejno pomembnega popravnega ukrepa povzroči kršitev obratovalne sigurnosti, lahko OPS, na katerega vpliva ta ukrep, in OPS, odgovoren za aktivacijo popravnega ukrepa, navedeni ukrep zavrneta. Ista možnost je določena v členu 27(2)(b) navedene metodologije, če isti ukrep ni več na voljo, se pravi, da ga ni več mogoče izvesti.

118 Drugič, člen 33 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) določa postopek hitre aktivacije za odpravo kršitev obratovalne sigurnosti, ki se ugotovijo med dvema ponovitvama postopka CROSA, ne da bi bilo mogoče počakati na naslednje časovno obdobje, ter za kršitve obratovalne sigurnosti, ki se odkrijejo po zadnjem postopku CROSA.

119 Postopek hitre aktivacije je zato podredni postopek – zunaj postopka CROSA – ki določa bolj omejeno usklajevanje le med OPS, na katere vplivajo popravni ukrepi, ki morajo biti aktivirani za odpravo novih kršitev obratovalne sigurnosti, ki jih ni bilo mogoče odpraviti v okviru postopka CROSA. Ta postopek OPS omogoča, da enostransko zagotavljajo obratovalno sigurnost svojega omrežja, če s postopkom CROSA ne bi bilo mogoče ugotoviti kršitve te sigurnosti.

120 Glede na navedeno je treba zavrniti tudi očitek, ki ga je navedla Republika Poljska in v skladu s katerim uporaba postopka CROSA za omrežja z modelom centralnega dispečiranja privede do napačnih informacij o popravnih ukrepih, ki bi jih bilo treba uporabiti, ker v tem postopku niso na voljo zadnje informacije o stanju omrežja. Tudi ob domnevi, da je postopek CROSA neučinkovit, česar Republika Poljska ni dokazala, ta namreč ni dokazala niti, da jamstva, omenjena v točkah od 116 do 118 zgoraj, niso ustrezna za to, da bi se OPS omogočilo, da zagotavljajo obratovalno sigurnost svojega omrežja, kadar s postopkom CROSA ne bi bilo mogoče ugotoviti kršitve obratovalne sigurnosti in priporočiti usklajene rešitve.

121 Posledično je treba ugotoviti, da odbor za pritožbe ni napačno uporabil prava s tem, da je ugotovil, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) tožeči stranki ne odvzema možnosti upravljanja prezasedenosti v modelu centralnega dispečiranja, tako da odbor za pritožbe ni kršil niti člena 4(2)(e) Uredbe 2017/1485 niti člena 12(1) Uredbe 2019/943.

Kršitev določb, ki zagotavljajo možnost uporabe modela centralnega dispečiranja za izvajanje nalog izravnave

122 Tožeča stranka odboru za pritožbe očita tudi, da je v izpodbijani odločbi potrdil izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC), čeprav ji ta preprečuje izvajanje nalog izravnave.

123 Vendar, kot pravilno trdi ACER, tožeča stranka lahko spremeni vozni red proizvodnje enote zaradi izravnave, tudi če na to enoto vpliva čezmejno pomemben popravni ukrep, in sicer do trenutka, ko se ta popravni ukrep aktivira na tej enoti.

124 Drži, da je iz člena 21(1)(b) Uredbe 2017/1485 v bistvu razvidno, da OPS čezmejno pomembnih popravnih ukrepov ne more „načrt[ovati], pripravi[ti] in aktivira[ti]“ neusklajeno, celo zunaj postopka CROSA. Podobno je iz člena 35(4) Uredbe 2015/1222 razvidno, da OPS ne morejo sprejeti „enostranskih ali neusklajenih“ čezmejno pomembnih popravnih ukrepov.

125 Vendar se prepoved izvajanja novih čezmejno pomembnih popravnih ukrepov po zadnji ponovitvi postopka CROSA uporablja za ukrepe upravljanja prezasedenosti brez poseganja v ukrepe, sprejete zaradi izravnave.

126 Kot pravilno trdi ACER, se namreč integrirani postopek voznih redov lahko nadaljuje celo po časovnem obdobju za postopek CROSA ter spremeni vozne rede proizvodnje in odjema proizvodnih enot, če se te spremembe nanašajo na izravnavo. V zvezi s tem je tožeča stranka na obravnavi priznala, da čeprav je težko razlikovati med ukrepi ponovnega dispečiranja, sprejetimi za upravljanje prezasedenosti, in ukrepi, sprejetimi zaradi izravnave, tako razlikovanje vseeno ni nemogoče.

127 Poleg tega, čeprav drži, da ima zaradi nerazpoložljivosti proizvodnih enot, na katerih so v skladu z rezultati postopka CROSA aktivirani čezmejno pomembni popravni ukrepi, tožeča stranka na voljo manj virov kot prej za izvajanje svojih nalog izravnave, zgolj ta ugotovitev ni dovolj za ugotovitev kršitve člena 4(2)(e) Uredbe 2017/1485 in člena 12(1) Uredbe 2019/943.

128 V zvezi s tem je treba na eni strani opozoriti, da je z logiko regionalnega usklajevanja neločljivo povezano, da OPS ne morejo prosto razpolagati z vsemi svojimi viri, zlasti če imajo ti čezmejni pomen.

129 Na drugi strani je treba poudariti, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) določa več posebnih jamstev v zvezi z izravnavo. Navedena metodologija v členu 25 zlasti določa, da mora postopek CROSA zagotoviti, da optimizirani čezmejno pomembni popravni ukrepi ne povzročijo energetskega neravnovesja. Poleg tega, kot pravilno trdi ACER, lahko OPS v skladu s členom 31(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) v okviru postopka hitre aktivacije zahteva ponovno oceno naročenega čezmejno pomembnega popravnega ukrepa, če po spremembah vrednosti, ki izhajajo iz integriranega postopka voznih redov, tega ukrepa ni več treba aktivirati.

130 Zato odboru za pritožbe ni mogoče očitati, da ni upošteval pristojnosti OPS v zvezi z uporabo modela centralnega dispečiranja za zagotavljanje obratovalne sigurnosti in izravnave, kot so določene v členu 4(2)(e) Uredbe 2017/1485 in členu 12(1) Uredbe 2019/943.

131 Te ugotovitve ni mogoče omajati z drugimi očitki, ki jih je tožeča stranka navedla v podporo četrtemu tožbenemu razlogu.

132 Prvič, kar zadeva na eni strani očitek tožeče stranke, da je odbor za pritožbe s potrditvijo izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) in postopka CROSA dopustil nezakonito poseganje v njeno pristojnost za izvajanje nalog izravnave, je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni dokazala, kako je tako imenovana paradigma „bakrenega krožnika“ območnega tržnega modela, ki se uporablja v postopku izračuna zmogljivosti in na katero se sklicuje, upoštevna za presojo zakonitosti izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC). Tožeča stranka namreč pojasnjuje, da območni tržni model, ki se uporablja v Evropi, temelji na paradigmi bakrenega krožnika in da to pomeni, da z vidika veleprodajnega trga ne obstaja nobena omejitev za poslovne dejavnosti znotraj trgovalnega območja, to je, da ne obstaja nobena omejitev za izmenjave med napravami za proizvodnjo in obremenitev, ki so na istem trgovalnem območju, ter da so izmenjave med trgovalnimi območji omejene z razpoložljivostjo zmogljivosti prenosa električne energije med območji. Ugotoviti pa je treba, da tožeča stranka nikakor ne pojasnjuje, zakaj naj bi ji dejstvo, da območni tržni model, ki se uporablja v Evropi, temelji na tej paradigmi, preprečilo uporabo proizvodnih enot za naloge izravnave, kadar bi bil na teh enotah aktiviran čezmejno pomemben popravni ukrep.

133 Na drugi strani odboru za pritožbe ni mogoče očitati, da je v izpodbijani odločbi potrdil, da regionalni centri lahko sodelujejo pri obratovanju elektroenergetskega sistema v realnem času v skladu s členom 55 Uredbe 2019/943. Iz delovanja postopka CROSA je namreč razvidno, da regionalni centri zgolj priporočijo usklajen popravni ukrep, medtem ko OPS ostajajo zadnji odgovorni za aktivacijo tega ukrepa v realnem času, kot izhaja iz člena 42(2) Uredbe 2019/943 in člena 78(4) Uredbe 2017/1485.

134 Drugič, kar zadeva očitek tožeče stranke v zvezi z domnevno diskriminacijo med OPS, ki delujejo po modelu centralnega dispečiranja, in OPS, ki delujejo po modelu samodispečiranja, ta ni bil naveden ne pred odborom za pritožbe ne v tožbi pred Splošnim sodiščem, ampak samo v repliki. Vendar na podlagi člena 84 Poslovnika navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom, česar tožeča stranka ni trdila. Zato je ta očitek prepozen in posledično ni dopusten.

135 Vsekakor je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni dokazala, kako se z enakim obravnavanjem modela centralnega dispečiranja in modela samodispečiranja krši načelo enakega obravnavanja.

136 Tožeča stranka namreč ne zanika, da se v izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC) ne razlikuje med tema modeloma in da sta posledično obravnavana enako.

137 ACER je v okviru tega postopka sicer pojasnila, ne da bi ji tožeča stranka oporekala, da se omejitve, ki izhajajo iz izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC), načeloma uporabljajo enako za model centralnega dispečiranja in model samodispečiranja, ker vplivajo ne le na upravljanje prezasedenosti, ampak tudi na druge postopke upravljanja omrežja. V tem okviru je ACER podrobneje navedla, da morajo tudi OPS, ki delujejo po modelu samodispečiranja, upoštevati te omejitve, na primer pri nabavi izravnalnih zmogljivosti. Izravnalna zmogljivost, uporabljena kot čezmejno pomemben popravni ukrep, torej ni več v celoti na voljo za izravnavo ne za OPS, ki delujejo po modelu centralnega dispečiranja, ne za tiste, ki delujejo po modelu samodispečiranja, brez razlikovanja med njimi. Poleg tega ACER trdi, da ta modela sledita istim ciljem, česar tožeča stranka prav tako ne izpodbija.

138 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa splošno načelo enakega obravnavanja ali prepovedi diskriminacije zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej sodbo z dne 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi, C-127/07, EU:C:2008:728, točka 23 in navedena sodna praksa).

139 Iz tega sledi, da bi v obravnavanem primeru tožeča stranka, da bi dokazala diskriminacijo, morala dokazati, da je izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) imela drugačen učinek na upravljanje enega od teh dveh modelov v primerjavi z drugim, česar ni storila.

140 Iz navedenega izhaja, da tožeči stranki ni uspelo dokazati, da je odbor za pritožbe s tem, da v izpodbijani odločbi ni ugotovil kršitve določb, ki OPS zagotavljajo možnost uporabe modela centralnega dispečiranja za upravljanje notranjih prezasedenosti ali izvajanje nalog izravnave, napačno uporabil pravo. Zato je treba četrti tožbeni razlog zavrniti.

Peti tožbeni razlog: napaka pri uporabi prava, ki jo je storil odbor za pritožbe, ko je ugotovil, da v metodologiji sigurnosti (ROSC) nista bili opuščeni določitev poštenih pravil za čezmejno izmenjavo električne energije ter vzpostavitev ustreznih spodbud za upravljanje

prezasedenosti in učinkovitih naložb za popravne ukrepe, povezane z opremo, kot so prečni transformatorji

141 Tožeča stranka trdi, da je odbor za pritožbe pri ACER napačno uporabil pravo s tem, da je potrdil razlago, ki jo je ACER podala v zvezi s členom 1(c) Uredbe 2019/943 in členom 4(1)(f) Uredbe 2017/1485 ter v skladu s katero v izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC) ni bila opuščena na eni strani določitev poštenih pravil za čezmejno izmenjavo električne energije in na drugi strani vzpostavitev ustreznih spodbud v zvezi z upravljanjem prezasedenosti in naložbami za popravne ukrepe, povezane z opremo, kot so prečni transformatorji, s katerimi je mogoče sprostiti prezasedenost z „odvajanjem“ prenosa električne energije s prezasedenega električnega voda na manj zaseden električni vod.

142 V zvezi s tem tožeča stranka ugotavlja, da OPS po zagonu postopka CROSA iz izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) ne morejo več posamično uporabiti čezmejno pomembnih popravnih ukrepov, ki so jim na voljo zaradi naložb, ki so jih izvedli v določeno opremo, kot so prečni transformatorji. Izpodbijana metodologija naj bi tako omejevala možnost OPS, da posamično uporabijo popravne ukrepe brez stroškov na lokalni ravni.

143 Tožeča stranka opozarja, da so popravni ukrepi, izbrani za zmanjšanje prezasedenosti na nekaterih elementih omrežja na podlagi postopka CROSA, lahko drugačni od popravnih ukrepov, ki se nanašajo samo na lokalno prezasedenost, ali lokalnih popravnih ukrepov, kar povzroča težave, kadar pride do več hkratnih in soodvisnih prezasedenosti na različnih delih istega območja. Obstoj teh hkratnih prezasedenosti naj bi bil še bolj problematičen, kadar bi se uporabljali prečni transformatorji, nameščeni za zmanjšanje prezasedenosti na elementu omrežja, saj bi se ti lahko v okviru čezmejno pomembnega popravnega ukrepa morali uporabiti v nasprotni smeri in po mnenju tožeče stranke protiintuitivno za povečanje pretoka na prezasedenih elementih, da bi se zmanjšala čezmejna prezasedenost.

144 Poleg tega naj bi bil OPS v okviru čezmejno pomembnega popravnega ukrepa lahko prisiljen uporabiti regionalno rešitev, ki združuje ukrepe, pri katerih se uporabljajo prečni transformatorji, in ukrepe ponovnega dispečiranja, zaradi česar naj bi mu nastali stroški ponovnega dispečiranja, čeprav naj bi lahko brez stroškov uporabil prečni transformator, v katerega je predhodno izvedel naložbe, za sprostitev prezasedenosti na svojih elementih omrežja. Po mnenju tožeče stranke pa nobena določba prava Unije OPS ne nalaga, da ravnajo v interesu drugih operaterjev s sedežem v drugih državah članicah.

145 Tožeča stranka zaključuje, da je izpodbijana odločba, ki potrjuje izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC), poleg tega, da krši člen 1(c) Uredbe 2019/943 in člen 4(1)(f) Uredbe 2017/1485, v nasprotju tudi s členom 1(2) Uredbe 2019/942 v povezavi s členom 19 Uredbe 2019/943, ker odločba št. 33/2020 ne prispeva k dosledni, učinkoviti in uspešni uporabi prava Unije, temveč otežuje ali celo izničuje prizadevanja za uskladitev s členom 19 Uredbe 2019/943, kar zadeva dodeljevanje prihodkov, ki izhajajo iz prezasedenosti, za naložbe, ki omogočajo zmanjšanje prezasedenosti povezovalnih daljnovodov.

146 ACER izpodbija trditve tožeče stranke in predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

147 V tem okviru ACER izpodbija dopustnost petega tožbenega razloga z obrazložitvijo, da se nanaša na izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC), vzpostavljeno z odločbo št. 33/2020, in ne na izpodbijano odločbo.

148 Uvodoma je treba v zvezi z dopustnostjo petega tožbenega razloga najprej navesti, da tožeča stranka odboru za pritožbe očita, da je v izpodbijani odločbi napačno uporabil pravo s tem, da je potrdil razlago člena 1(c) Uredbe 2019/943 in člena 4(1)(f) Uredbe 2017/1485, ki jo je ACER podala v odločbi št. 33/2020. Nato je treba ugotoviti, da tožeča stranka v tožbi v podporo petemu tožbenemu razlogu izrecno izpodbija nekatere konkretne točke izpodbijane odločbe. Nazadnje je treba ugotoviti, da je odbor za pritožbe v točkah od 643 do 651 izpodbijane odločbe pojasnil razloge, zaradi katerih meni, da se z izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC) ne kršita člen 1(c) Uredbe 2019/943 in člen 4(1)(f) Uredbe 2017/1485, zlasti ker ne odvrača od naložb, ki jih OPS izvajajo v določeno opremo, kot so prečni transformatorji. Iz tega izhaja, da v nasprotju s trditvami ACER tožeča stranka s petim tožbenim razlogom izpodbija izpodbijano odločbo in ne odločbe št. 33/2020. Zato je ta tožbeni razlog dopusten.

149 Glede utemeljenosti petega tožbenega razloga je treba na eni strani pojasniti, da člen 1(c) Uredbe 2019/943 določa cilj določitve poštenih pravil za čezmejno izmenjavo električne energije in da člen 4(1)(f) Uredbe 2017/1485 spodbuja usklajenost obratovanja sistema in načrtovanja obratovanja sistema.

150 Člen 1(2) Uredbe 2019/942 za ACER določa cilj, da med drugim zagotavlja dosledno, učinkovito in uspešno uporabo prava Unije, da bi se dosegli podnebni in energetski cilji Unije. Člen 19 Uredbe 2019/943 v bistvu ureja dodeljevanje prihodkov, ki nastanejo zaradi dodeljevanja prenosne zmogljivosti med območji, in v odstavku 2(b) določa, da je namen postopka dodeljevanja navedenih prihodkov med drugim „kritje stroškov, ki nastanejo zaradi naložb v omrežje, ki so pomembna za zmanjšanje preobremenjenosti povezovalnih vodov“.

151 Na drugi strani je treba ugotoviti, da lahko izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) omejuje možnost OPS, da posamično uporabijo popravne ukrepe brez stroškov na lokalni ravni, zlasti v primeru hkratnih in soodvisnih prezasedenosti različnih delov območja CORE, česar ACER ne zanika. Vendar, kot je opozorila ACER, lahko postopek CROSA spremeni konfiguracijo prečnega transformatorja le za odpravljanje prezasedenosti, ugotovljenih v skupnem modelu omrežja, in naj ne bi ustvarjal novih prezasedenosti ali poustvarjal starih, v skladu s členom 23 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC). Dalje, prezasedenosti, ki „nastanejo“ zaradi uporabe popravnih ukrepov, ki jih priporoča postopek CROSA, na primer sprememba parametrov prečnega transformatorja, se prav tako rešujejo v okviru postopka CROSA, tako da se stroški ponovnega dispečiranja, ki je bilo potrebno za odpravo teh prezasedenosti, pripišejo prezasedenim elementom omrežja v skupnem modelu omrežja.

152 Poleg tega je treba navesti, da je ACER v svojih pisanjih priznala, da postopek CROSA lahko za OPS povzroči določene stroške ponovnega dispečiranja za sprostitev prezasedenosti, ki „nastanejo“ med drugim zaradi spremembe konfiguracije prečnih transformatorjev, ki jih priporoča postopek CROSA, kadar optimalna rešitev na ravni območja CORE zahteva takó spremembo konfiguracije prečnih transformatorjev kot drage popravne ukrepe, kot je ponovno dispečiranje. Zato tožeča stranka pravilno trdi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) lahko povzroči dodatne stroške za nekatere OPS, kot je tožeča stranka, ki so že vložili v opremo, kot so prečni transformatorji.

153 Zato je treba preučiti, ali bi dodatni stroški, ki jih v nekaterih primerih izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) lahko povzroči za OPS, ki so že vložili v opremo, kot so prečni transformatorji, razkrili nepoštenost pravil, ki jih določa ta metodologija, in bi OPS tako zelo odvračali od naložb v to opremo, kot trdi tožeča stranka, da bi bili kršeni člen 1(c) Uredbe 2019/943, člen 4(1)(f) Uredbe 2017/1485 ter člen 1(2) Uredbe 2019/942 v povezavi s členom 19 Uredbe 2019/943.

154 Kar zadeva domnevno nepoštenost pravil, določenih z izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC), je treba ugotoviti, da so stroški, ki nastanejo zaradi uporabe regionalne rešitve, izbrane v okviru postopka CROSA, neločljivo povezani z regionalnim usklajevanjem in so konkretna pojavna oblika načela energetske solidarnosti.

155 Kot je Sodišče opozorilo v točki 73 sodbe z dne 15. julija 2021, Nemčija/Poljska (C-848/19 P, EU:C:2021:598), uporaba načela energetske solidarnosti ne pomeni, da energetska politika Unije nikakor ne sme negativno vplivati na posamezne interese države članice na tem področju. Vendar morajo institucije Unije in države članice pri izvajanju te politike upoštevati interese Unije in različnih držav članic, ki bi lahko bili prizadeti, ter te interese v primeru konfliktov tehtati.

156 V zvezi s tem je treba navesti, da bodo prav stroški, ki nastanejo zaradi uporabe regionalne rešitve, razdeljeni med OPS glede na njihov prispevek k prezasedenosti v skladu z metodologijo deljenja stroškov, sprejeto na podlagi člena 74 Uredbe 2015/1222. Poleg tega je treba poudariti, da je eden od ciljev postopka CROSA odpraviti te prezasedenosti in druge kršitve obratovalne sigurnosti na stroškovno najučinkovitejši način na regionalni ravni.

157 Poleg tega je treba upoštevati dejstvo, da člen 35 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) predvideva nadzor, na podlagi katerega bi bila v skladu s členom 7(4) Uredbe 2017/1485 sprememba te metodologije lahko upravičena, če bi bilo dokazano, da v okviru postopka CROSA višji stroški redno ali sistematično bremenijo istega OPS.

158 Zato je treba ugotoviti, da zgolj to, da OPS lahko nosi višje stroške zaradi regionalnega usklajevanja, ne more pomeniti, da so pravila, določena z izpodbijano metodologijo sigurnosti (ROSC), nepoštena in da zato ta metodologija krši člen 1(c) Uredbe 2019/943 ali da s temi pravili ni mogoče spodbujati regionalnega usklajevanja v smislu člena 4(1)(f) Uredbe 2017/1485.

159 Glede trditve tožeče stranke, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) OPS odvrača od naložb v opremo, kot so prečni transformatorji, ni tožeča stranka navedla nobene konkretne informacije o gospodarskem učinku dodeljevanja stroškov ponovnega dispečiranja, s katero bi lahko dokazala, da zaradi te metodologije obstaja resnična ovira za naložbe v to opremo.

160 Kot pa je poudarila ACER, ne da bi ji tožeča stranka nasprotovala, ima lahko OPS še vedno koristi od naložbe, ki jo je izvedel v opremo, kot je prečni transformator, če ta oprema zmanjšuje stroške, ki jih mora nositi za odpravo prezasedenosti v svojem posameznem modelu omrežja pred začetkom postopka CROSA.

161 Ker v obravnavanem primeru ni dokazano, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) OPS odvrača od naložb v opremo, kot so prečni transformatorji, je treba zavrniti očitek tožeče stranke, ki se nanaša na kršitev člena 1(c) Uredbe 2019/943, člena 4(1)(f) Uredbe 2017/1485 in člena 1(2) Uredbe 2019/942 v povezavi s členom 19 Uredbe 2019/943.

162 Iz navedenega izhaja, da tožeči stranki ni uspelo dokazati, da je odbor za pritožbe napačno uporabil pravo s tem, da je ugotovil, da v metodologiji sigurnosti (ROSC) nista bili opuščeni določitev poštenih pravil za čezmejno izmenjavo električne energije ter vzpostavitev ustreznih spodbud za upravljanje prezasedenosti in učinkovitih naložb za popravne ukrepe, povezane z opremo, kot so prečni transformatorji. Zato je treba peti tožbeni razlog zavrniti.

Šesti tožbeni razlog: kršitev členov 76 in 77 Uredbe 2017/1485 v povezavi s členom 25 ter členom 4(1)(d) in (h) in (2)(e) te uredbe, ki zagotavljata spoštovanje omejitev obratovalne sigurnosti, zlasti omejitev napetosti, na lokalni in regionalni ravni

163 Tožeča stranka trdi, da je odbor za pritožbe napačno uporabil pravo s tem, da je ugotovil, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne ovira spoštovanja omejitev obratovalne sigurnosti, zlasti omejitev napetosti, s strani OPS. Posledično naj bi odbor za pritožbe napačno ugotovil, da navedena metodologija ni v nasprotju s členoma 76 in 77 Uredbe 2017/1485, ki se nanašata na predlog, ki ga morajo OPS predložiti za regionalno usklajevanje obratovalne sigurnosti, in na skupne določbe o organizaciji regionalnega usklajevanja obratovalne sigurnosti, ki jih mora vsebovati ta predlog, ker je treba navedena člena razlagati v povezavi, prvič, s členom 25 Uredbe 2017/1485, v katerem so obravnavane omejitve obratovalne sigurnosti, ki jih mora določiti vsak OPS, drugič, s členom 4(1)(d) in (h) navedene uredbe, ki med njenimi cilji določa, da se na eni strani zagotovijo pogoji za ohranjanje obratovalne sigurnosti v vsej Uniji in se na drugi strani prispeva k učinkovitemu delovanju in razvoju sistema za prenos električne energije ter elektroenergetskega sektorja v Uniji, in tretjič, s členom 4(2)(e) navedene uredbe, v skladu s katerim države članice, pristojni organi in sistemski operaterji spoštujejo odgovornost zadevnega OPS, da se zagotovi sigurnost sistema, tudi v skladu z zahtevami nacionalne zakonodaje.

164 V zvezi s tem tožeča stranka v bistvu trdi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne daje ne OPS možnosti, da uporabijo zadostne popravne ukrepe za upravljanje napetosti na lokalni ravni, ne regionalnim centrom možnosti, da upravljajo napetost na regionalni ravni.

165 ACER izpodbija trditve tožeče stranke in predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

166 Zlasti izpodbija dopustnost šestega tožbenega razloga z obrazložitvijo, da je natančna kopija razloga, ki ga je tožeča stranka navedla že pred odborom za pritožbe.

167 Uvodoma je treba v zvezi z dopustnostjo šestega tožbenega razloga opozoriti, da tožeča stranka lahko pred Splošnim sodiščem izpodbija razlogovanje, ki mu je odbor za pritožbe sledil v izpodbijani odločbi, pri čemer se, če meni, da je to potrebno, opre na očitke, ki jih je navedla že pred tem odborom (glej točko 41 zgoraj). V obravnavanem primeru je odbor za pritožbe v točkah od 677 do 690 izpodbijane odločbe pojasnil razloge, zaradi katerih meni, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne ovira spoštovanja omejitev obratovalne sigurnosti, zlasti omejitev napetosti, s strani OPS ter da posledično navedena metodologija ni v nasprotju s členoma 76 in 77 Uredbe 2017/1485 v povezavi s členom 25 in členom 4(1)(d) in (h) in (2)(e) navedene uredbe.

168 Iz tega izhaja, da so očitki tožeče stranke, s katerimi izpodbija te preudarke, do katerih je odbor za pritožbe prišel v izpodbijani odločbi, dopustni.

Kršitev določb, ki zagotavljajo spoštovanje omejitev napetosti na lokalni ravni

169 Uvodoma je treba navesti, da morajo, kot pravilno trdi tožeča stranka, tako OPS kot regionalni centri spoštovati omejitve napetosti. Ta obveznost namreč za OPS izhaja iz člena 27(1) in člena 34(2) Uredbe 2017/1485, za regionalne centre pa iz člena 78(2)(a) Uredbe 2017/1485, s katerim je navedenim centrom naložena obveznost, da izvajajo postopek CROSA na podlagi omejitev obratovalne sigurnosti, kot jih OPS določijo v skladu s členom 25 navedene uredbe v povezavi s členom 72 navedene uredbe.

170 Navesti je treba tudi, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) določa, da je namen čezmejno pomembnih popravnih ukrepov, ki jih usklajujejo regionalni centri, zmanjševanje pretokov na elementih omrežja s čezmejnim pomenom. Iz tega sledi, da je ta metodologija osredotočena na odpravljanje kršitev obratovalne sigurnosti v obliki težav s tokovnimi omejitvami, medtem ko OPS ostajajo odgovorni predvsem za zagotavljanje spoštovanja omejitev napetosti.

171 Ta razdelitev obveznosti med regionalnimi centri in OPS izhaja iz predloga OPS. Iz strani 5 obrazložitvenega dokumenta OPS (glej točko 7 zgoraj) je namreč razvidno, da so ti menili, da se druge kršitve obratovalne sigurnosti, kot so omejitve napetosti in kratkostičnega toka iz člena 25 Uredbe 2017/1485, lahko bolje ublažijo na lokalni ravni.

172 V zvezi s tem tožeča stranka v bistvu trdi, da si, na eni strani, čezmejno pomembni popravni ukrepi, ki so predmet izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC), in, na drugi strani, popravni ukrepi za zagotavljanje spoštovanja omejitev napetosti na lokalni ravni lahko nasprotujejo, saj so prvi namenjeni zmanjševanju pretokov, medtem ko je za druge lahko potrebno povečanje teh pretokov. Tožeča stranka dodaja, da to „nasprotovanje“ v izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC) ni bilo dovolj upoštevano.

173 Vendar izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) določa več jamstev v okviru postopka CROSA, katerih namen je ravno zagotoviti spoštovanje omejitev napetosti s čezmejno pomembnimi popravnimi ukrepi, sprejetimi ob koncu tega postopka.

174 Na prvem mestu, v skladu s členom 22(4) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) je za reševanje kršitev omejitev obratovalne sigurnosti, kot so kršitve omejitev napetosti, kratkostičnega toka ali stabilnosti, določeno, da mora vsak OPS območja CORE izvesti lokalno oceno in analizo dolgoročne obratovalne sigurnosti. Zlasti se te kršitve lahko obravnavajo v okviru postopka CROSA v fazi usklajevanja čezmejno pomembnih popravnih ukrepov iz člena 27 te metodologije, med drugim z uporabo dodatnih omejitev pri čezmejno pomembnih popravnih ukrepih.

175 V zvezi s tem tožeča stranka trdi, da člen 27 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) določa le možnost – in ne obveznost – obravnave teh kršitev omejitev napetosti v okviru postopka CROSA. Ker pa ima to možnost OPS, se ta lahko zato prepriča, da navedeni postopek spoštuje omejitve napetosti v njegovem omrežju.

176 Na drugem mestu, člen 22(5) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) določa, da lahko OPS uporabljajo dodatne sistemske omejitve, ki odražajo druge omejitve obratovalne sigurnosti iz odstavka 4 tega člena, in sicer omejitve napetosti, ki so namenjene temu, da postopek CROSA, če se nanaša na optimizacijo popravnih ukrepov, ne ustvari novih kršitev obratovalne sigurnosti ali ne poslabša obstoječih kršitev. Postopek CROSA vseeno ne sme odpraviti obstoječih kršitev, ki morajo biti odpravljene v skladu s členom 22(4) navedene metodologije.

177 Čeprav se tožeča stranka sklicuje na zadnjenavedeno določbo v podporo svojim trditvam, da se popravni ukrepi, usklajeni v okviru postopka CROSA, ne morejo uporabljati za odpravo kršitev omejitev napetosti, ni dokazala, da ta določba OPS preprečuje, da odpravijo kršitve omejitev napetosti na lokalni ravni. Nasprotno, člen 22(5) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) zagotavlja, da čezmejno pomembni popravni ukrepi ne ovirajo možnosti OPS, da odpravijo kršitve omejitev napetosti. Poleg tega tožeča stranka ni dokazala, zakaj člen 22(5) navedene

metodologije OPS ne omogoča, da zagotovijo spoštovanje omejitev napetosti na lokalni ravni, niti zakaj bi navedena metodologija morala določati, da se pripravijo čezmejno pomembni popravni ukrepi za odpravo kršitev omejitev napetosti.

178 Na tretjem mestu, člen 27(2) in (5) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) določa, da lahko OPS, na katerega vpliva čezmejno pomemben popravni ukrep, ki ga priporoča postopek CROSA, ta ukrep zavrne z utemeljitvijo, da bi izvedba tega ukrepa povzročila kršitve obratovalne sigurnosti v njegovem omrežju. V zvezi s tem je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da ta določba OPS ne omogoča, da zagotovijo spoštovanje omejitev napetosti na lokalni ravni, ker določa le možnost, da popravni ukrep zavrnejo, ne pa da opredelijo ali priporočijo tak ukrep za odpravo težav z napetostjo. Tožeča stranka namreč ni dokazala, zakaj navedena določba OPS ne omogoča, da zagotovijo spoštovanje omejitev napetosti na lokalni ravni.

179 Na četrtem mestu, člen 16(4) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) določa, da lahko OPS to metodologijo dopolnijo z določbami o sistemskih omejitvah, da bi med drugim in po potrebi odpravili kršitve omejitev napetosti.

180 Iz tega sledi, da je namen izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC), da se v postopku CROSA upoštevajo popravni ukrepi, ki jih OPS sprejmejo na lokalni ravni, vendar brez zahteve po njihovem usklajevanju na regionalni ravni.

181 Posledično tožeča stranka ni pravno zadostno dokazala, da jamstva, preučena v točkah od 175 do 180 zgoraj, ne zadostujejo za to, da OPS zagotovijo spoštovanje omejitev napetosti na lokalni ravni.

182 Vsekakor sámo dejstvo, da tožeča stranka ne more več uporabiti nekaterih popravnih ukrepov za zagotovitev spoštovanja omejitev napetosti v svojem omrežju, ker so ti ukrepi pridržani za postopek CROSA, ni dovolj za dokaz, da ne more zagotavljati obratovalne sigurnosti v navedenem omrežju. Nič namreč ne utemeljuje tega, da bi metodologija sigurnosti (ROSC) določala uporabo minimalnih omejitev pretoka delovne moči in načrtovanih izklopov, ker gre za ukrepe, ki jih morajo OPS sprejeti na lokalni ravni.

183 Posledično tožeča stranka odboru za pritožbe ne more očitati, da je v izpodbijani odločbi potrdil metodologijo, ki OPS ne daje možnosti, da uporabijo zadostne popravne ukrepe za upravljanje napetosti na lokalni ravni.

Kršitev določb, ki zagotavljajo spoštovanje omejitev napetosti na regionalni ravni

184 Glede domnevne kršitve določb, ki zagotavljajo spoštovanje omejitev napetosti na regionalni ravni, prvič, tožeča stranka ne navaja nobenega elementa v podporo trditvi, da bi metodologija sigurnosti (ROSC) na splošno morala določati možnost opredelitve čezmejno pomembnih popravnih ukrepov in sistemskih omejitev, potrebnih za zmanjšanje kršitev omejitev napetosti.

185 Poleg tega je ACER v točki 95 duplike poudarila, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) že vključuje nekatere popravne ukrepe za odpravljanje težav z napetostjo s čezmejnim pomenom, pri čemer so nekateri popravni ukrepi, uporabljeni za odpravljanje kršitev omejitve napetosti na regionalni ravni, lahko opredeljeni tudi kot čezmejno pomembni ukrepi, ki jih je treba usklajevati v skladu z navedeno metodologijo.

186 Drugič, kar zadeva še posebno načrtovane izklope, je treba ugotoviti, da čeprav člen 8 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) izključuje, da se lahko popravni ukrepi iz člena 22(1)(d), (h), (i) in (j) Uredbe 2017/1485 uporabijo v okviru postopka CROSA, to ne velja za načrtovane izklope iz člena 22(1)(a) te uredbe, ki bi v nasprotju s trditvami tožeče stranke lahko bili predvideni v okviru tega postopka.

187 Kar poleg tega zadeva minimalne omejitve pretoka delovne moči, je treba navesti, da se – kot je navedla ACER, ne da bi ji tožeča stranka nasprotovala – niti s členom 75 Uredbe 2017/1485 niti z nobeno drugo določbo prava Unije ne nalaga vključitev takega ukrepa v okvir postopka CROSA. Vsekakor lahko tako minimalno omejitev določi vsak posamezen OPS v svojem posameznem modelu omrežja.

188 Tretjič, ker tožeča stranka trdi, da jamstva, preučena v točkah od 175 do 180 zgoraj, ne zagotavljajo popolne usklajenosti čezmejno pomembnih popravnih ukrepov, ki se nanašajo na kršitve tokovnih omejitev, in lokalnih popravnih ukrepov, uporabljenih za zmanjšanje težav z napetostjo na lokalni ravni, je treba ugotoviti, da nobena od določb, na katere se sklicuje, in sicer člen 25, člen 34(2), člen 72 in člen 76 Uredbe 2017/1485, ne omogoča, da se ugotovi nezakonitost takega položaja.

189 Posledično tožeča stranka odboru za pritožbe ne more očitati, da je v izpodbijani odločbi potrdil metodologijo, ki regionalnim centrom ne zagotavlja zadostnih popravnih ukrepov za upravljanje napetosti na regionalni ravni.

190 Iz navedenega izhaja, da tožeči stranki ni uspelo dokazati, da je odbor za pritožbe s tem, da je v izpodbijani odločbi ugotovil, da izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) ne ovira spoštovanja omejitev obratovalne sigurnosti, zlasti omejitev napetosti, na lokalni in regionalni ravni ter da posledično navedena metodologija ni v nasprotju s členoma 76 in 77 Uredbe 2017/1485 v povezavi s členom 25 in členom 4(1)(d) in (h) in 2(e) navedene uredbe, napačno uporabil pravo. Zato je treba šesti tožbeni razlog zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: neobrazložitev izpodbijane odločbe

191 Tožeča stranka trdi, da odbor za pritožbe ni zadostno obrazložil izpodbijane odločbe, s čimer je torej kršil člen 296 PDEU in člen 28(4) Uredbe 2019/942. Tožeča stranka v podporo tej trditvi navaja pet primerov presoj odbora za pritožbe v izpodbijani odločbi, ki so po njenem mnenju nezadostno obrazložene in pravno sporne. Natančneje, tožeča stranka se sklicuje na točke 556, 559, 574, 605 in 644 izpodbijane odločbe, za katere navaja, da jih je podrobneje izpodbijala v različnih tožbenih razlogih.

192 ACER izpodbija trditve tožeče stranke in predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

193 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva s členom 296, drugi odstavek, PDEU, prilagojena naravi zadevnega akta, iz nje pa mora biti jasno in nedvoumno razvidno razlogovanje institucije, ki je avtor tega akta, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko sodišče Unije opravi nadzor. Obveznost obrazložitve je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, naravo podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, na katere se akt neposredno in posamično nanaša. Ne zahteva se, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU, presojati ne le glede na njegovo besedilo, ampak tudi

glede na njegov kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej sodbi z dne 15. julija 2004, Španija/Komisija, C-501/00, EU:C:2004:438, točka 73 in navedena sodna praksa, in z dne 29. junija 2017, E-Control/ACER, T-63/16, neobjavljena, EU:T:2017:456, točka 68 in navedena sodna praksa).

194 Vendar od odborov za pritožbe ni mogoče zahtevati, naj podajo obrazložitev, ki bi izčrpno in drugemu za drugim sledila vsem razlogovanjem strank pred njimi. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, zaradi katerih je bila sprejeta odločba odbora za pritožbe, pristojnemu sodišču pa, da ima na voljo dovolj elementov za izvajanje nadzora (glej sodbo z dne 29. junija 2017, E-Control/ACER, T-63/16, neobjavljena, EU:T:2017:456, točka 69 in navedena sodna praksa). Iz tega izhaja, da od odbora za pritožbe ni mogoče zahtevati, da preuči in izrecno obrazloži zavrnitev vsake od trditev, ki se navedejo v okviru postopka pred njim.

195 Opozoriti je treba tudi, da je obveznost obrazložitve odločb bistvena postopkovna zahteva, ki jo je treba razlikovati od vprašanja utemeljenosti obrazložitve, pri kateri gre za vsebinsko zakonitost spornega akta. Obrazložitev odločbe namreč pomeni, da je treba formalno navesti razloge, na katerih temelji ta odločba. Če so ti razlogi napačni, to vpliva na vsebinsko zakonitost odločbe, in ne na njeno obrazložitev, ki je lahko zadostna, čeprav so v njej navedeni napačni razlogi (glej sodbo z dne 10. julija 2008, Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 181 in navedena sodna praksa).

196 Iz tega izhaja, da primeri presoj odbora za pritožbe, za katere tožeča stranka meni, da so „pravno sporne“, niso upoštevni, kolikor z njimi podpira drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na domnevno neobrazložitev izpodbijane odločbe.

197 Ob upoštevanju tega je treba z vidika sodne prakse, navedene v točkah od 193 do 195 zgoraj, preučiti različne primere presoj odbora za pritožbe, ki jih je tožeča stranka navedla v podporo temu tožbenemu razlogu.

198 Prvič, kar zadeva trditev tožeče stranke, da odbor za pritožbe v točki 556 izpodbijane odločbe ni odgovoril na očitek, ki ga je tožeča stranka pred njim navedla v zvezi s tem, da opredelitev čezmejno pomembnih popravnih ukrepov, uporabljena v izpodbijani metodologiji sigurnosti (ROSC), ne izpolnjuje zahtev iz člena 21(1) Uredbe 2017/1485, je treba ugotoviti, da je odbor za pritožbe v točkah od 552 do 558 izpodbijane odločbe pojasnil razloge, zaradi katerih je razlikovanje med čezmejno pomembnimi popravnimi ukrepi in popravnimi ukrepi, ki niso čezmejno pomembni, v členu 9 izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) v skladu s to določbo.

199 Drugič, kar zadeva trditev tožeče stranke, da odbor za pritožbe v točki 559 izpodbijane odločbe ni analiziral skladnosti izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) s pravom Unije, ker ni pojasnil, kako se pri tej metodologiji upošteva predlog OPS, je treba ugotoviti, da je odbor za pritožbe v navedeni točki pojasnil razloge, zaradi katerih je ta metodologija v skladu s tem predlogom in zlasti z njegovim členom 10(1).

200 Vsekakor je iz presoj, podanih v točki 46 zgoraj v okviru preučitve prvega tožbenega razloga, razvidno, da ACER ne more biti vezana na stališče, ki so ga sprejeli pristojni NRO, in da lahko ob upoštevanju lastnih pooblastil za odločanje, ki so ji bila podeljena, in da bi učinkovito izpolnjevala regulativne funkcije, spremeni predloge OPS pred njihovo odobritvijo. Iz tega sledi, da je

izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) lahko v skladu s pravom Unije odstopala od predlogov OPS, zaradi česar odboru za pritožbe ni bilo treba podrobneje pojasniti, kako ta metodologija upošteva navedene predloge.

201 Tretjič, kar zadeva trditev tožeče stranke, da odbor za pritožbe v točki 574 izpodbijane odločbe ni odgovoril na njen očitek, v skladu s katerim izpodbijana metodologija sigurnosti (ROSC) OPS odvzema orodja, ki jim omogočajo, da izvajajo svojo odgovornost na področju obratovalne sigurnosti in upravljanja pretokov, je treba ugotoviti, da je razlogovanje odbora za pritožbe v zvezi s tem razvito v točkah od 553 do 559 in od 568 do 573 izpodbijane odločbe. V navedenih točkah je odbor za pritožbe v bistvu pojasnil, da vsi popravni ukrepi ne spadajo na področje uporabe izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) in da lahko OPS vedno posamično aktivirajo nekatere ukrepe, da bi izvajali svojo odgovornost na področju obratovanja svojega sistema.

202 Četrtič, kar zadeva trditev tožeče stranke, da so ugotovitve odbora za pritožbe v točki 605 izpodbijane odločbe „preprosto napačne“, ker člen 37(2) izpodbijane metodologije sigurnosti (ROSC) ne določa usklajene regionalne ocene obratovalne sigurnosti znotraj dneva, je treba navesti, da tožeča stranka s to trditvijo izpodbija utemeljenost razlogovanja, ki ga je navedeni odbor razvil v točki 605 izpodbijane odločbe, in ne obrazložitve te odločbe. Posledično je treba ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 195 zgoraj, ta očitek zavrniti kot neupošteven za utemeljitev tega tožbenega razloga.

203 Petič, kar zadeva trditev tožeče stranke, da je odbor za pritožbe v točki 644 izpodbijane odločbe namignil, da tožeča stranka nasprotuje regionalnemu usklajevanju, čeprav to ni res, je treba ugotoviti, da tožeča stranka v resnici s to trditvijo prav tako izpodbija utemeljenost te presoje odbora za pritožbe in ne obrazložitve izpodbijane odločbe, kar je tožeča stranka sicer priznala v repliki, v kateri je navedla, da „peti primer[, ki ga navaja,] odraža bolj razhajanje mnenj med strankami kot pa neobstoj obrazložitve“. Ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 195 zgoraj, ta očitek posledično ni upošteven za utemeljitev tega tožbenega razloga.

204 Iz navedenega izhaja, da je odbor za pritožbe zadostno obrazložil izpodbijano odločbo, tako da je treba drugi tožbeni razlog zavrniti.

205 Iz vseh zgoraj navedenih presoj izhaja, da je treba tožbo tožeče stranke zavrniti v celoti.

Stroški

206 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeča stranka ni uspela, se ji v skladu s predlogi ACER naloži plačilo stroškov.

207 V skladu s členom 138(1) Poslovnika države članice, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Republika Poljska, ki je intervenirala v okviru te tožbe v podporo predlogom tožeče stranke, torej nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji razširjeni senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Polskie sieci elektroenergetyczne S.A. se naloži plačilo lastnih stroškov in stroškov, ki so nastali Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER).**

3. **Republika Poljska nosi svoje stroške.**

Schalin Škvařilová-Pelzl Nõmm

Steinfatt Kukovec

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 25. septembra 2024.

Podpisi